

[Per Federspiel.]

gens side afviste enhver mulighed for, at Danmark kunne være trådt i forhandling med de seks, fordi man mente, at en udstrakt hånd ville betyde, at så var man bundet til at gå videre, det ville i realiteten have betydet et medlemskab af de seks — der er i mellemtiden sket det, at to andre europæiske lande, Grækenland og Tyrkiet, er trådt i forhandling med de seks om en association. Romtraktatens bestemmelser om associationsaftaler er meget rummelige, de dækker vel alt fra tosidede overenskomster til egentligt medlemskab med begrænsede rettigheder. Det har vist sig, at det vel næppe er ugerligt for de to lande med en så vanskelig økonomi og på et så forholdsvis lidet fremskredet trin af den industrielle udvikling, som det er tilfældet med Grækenland og Tyrkiet, i hvert fald at finde et forhandlingsgrundlag om en associationsaftale.

Det traktatudkast, der her foreligger til ratifikation, udelukker ikke, at man fra dansk side samtidig indtræder i en associationsordning med de seks. Jeg anser det for bydende nødvendigt, at man undersøger, hvorledes Danmark vil kunne sikre sine interesser på de seks landes fællesmarked, og at dette sker i god tid, inden overraskelserne for landbrugseksportens vedkommende indtræder i 1963.

Skal jeg forstå den højtærede udenrigsministers udtalelser i Strasbourg således, at også denne udvej, muligheden for en samtidig deltagelse i de syv landes frihandelsområde og en associationsaftale med de seks, ligger inden for de kombinationer af tænkelige løsninger, som den højtærede minister har haft i tankerne? Hvis dette er tilfældet, kan jeg på forhånd tilsige mit partis medvirken til en sådan udgang.

Det er rigtigt, at som denne traktat nu foreligger, er der vel i og for sig intet valg; den høje regering må forelægge den, som den er. Nogen mulighed for ændringer, nogen mulighed for modifikationer eller endda forbehold foreligger vel ikke. Men som jeg nævnede før, har udviklingen efter juli måned vist, at vor bedømmelse af denne traktats muligheder, vor bedømmelse af udviklingen dengang har været rigtig, og den kan ikke motivere nogen ændring i det standpunkt, som vi dengang indtog.

Må jeg lige spørge om en enkelt ting. Det nævnes i bemærkningerne til traktaten på side VI, at traktaten underhånden har været forelagt GATT, for at medlemsstater, kontraherende parter, kunne indsende spørgsmål. Jeg vil gerne spørge, om der fra de kontraherende parter i GATT foreligger spørgsmål, der berører danske interesser i så henseende, og herunder naturligvis navnlig, hvorvidt tosidede aftaler har været genstand for sådanne spørgsmål.

Endelig vil jeg gerne til slut nævne en ting, som kan synes lidt irrelevant. Når man læser konventionens danske tekst, får man et indtryk af, at der i det ministerium, som den højtærede udenrigsminister har ansvaret for, tales en ganske særlig form for esperanto. Jeg er ikke i tvivl om, at det er nødvendigt af hensyn til, at disse tekster skal bruges som arbejdsdokumenter, at man dér anvender en terminologi, som let kan føres tilbage til det internationale sprog, der anvendes, men jeg vil gerne henstille, om ikke man kunne anvende en eller anden form for simultanoversættelse: at man samtidig foretog en oversættelse til det arbejdssprog, der anvendes i udenrigsministeriet, og til et dansk, som almindelige mennesker vil kunne forstå. Jeg tror, klarheden ville vinde ved dette. Så kan man altid prøve at oversætte tilbage igen. Men det var et sidespring.

Konklusionen må være den, at de forventninger, som regeringen har stillet til denne traktat, er blevet skuffet, at der ikke i dag er nogen udsigt til, at traktaten vil føre til den brede europæiske løsning, som den højtærede udenrigsminister havde håbet på, men samtidig, at der utvivlsomt i de forhandlingsmuligheder, som stadig består, findes kombinationsmuligheder, der vil kunne sikre danske interesser på væsentlig bedre måde, end tilfældet er ved Stockholmstraktaten og ved de dertil knyttede tosidede landbrugsaftaler.

Poul Møller: Det er en meget stor og betydningsfuld afgørelse, folketinget nu skal til at træffe. Det kunne måske derfor synes mærkeligt, at denne debat foregår under almindelig mangel på interesse i det høje ting. Men det er alligevel ikke så mærkeligt, for tinget er jo vant til, at dets forhandlinger spiller en afgørende rolle for det resultat,